

Prevenција: “Oslonac 2”- pomoć osobama u problemu uporabe droga, mladima u riziku i podrška njihovim obiteljima

Provoditelj: Udruga Vida Rijeka

Godina provedbe: 2025

Kratki opis programa

Glavni cilj projekta je:

Smanjiti rizike za razvoj ovisnosti i poboljšati obuhvat korisnika u tretmane usmjerene oporavku kroz dostupnije usluge savjetovanja i pomaganja za konzumente droga, članove njihovih obitelji, te kroz informiranje, educiranje i savjetovanje putem digitalnih medija.

Posebni ciljevi:

1. Pružiti potrebnu pomoć i podršku konzumentima droga i ovisnicima, te članovima njihovih obitelji kroz različite oblike savjetovanja i pomaganja u Udruzi Vida;
2. Informirati, educirati i savjetovati konzumente droga i članove njihovih obitelji u rizicima konzumacije, sredstvima ovisnosti, prepoznavanju imbenika rizika za nastanak ovisnosti, te usmjeriti na dostupne oblike pomoći putem internetske platforme Dalekozor i pripadajućeg on line savjetovališta;
3. Osnažiti dionike prevencije iz okruženja mladih (roditelji, nastavnici, odgajatelji, treneri...) za preventivno djelovanje kroz parent support, educiranje, informiranje i savjetovanje putem digitalne platforme Klupko.

Sažetak programa

Porast incidencije poremećaja mentalnog zdravlja kod mladih, osobito nakon pandemijskih godina, javnozdravstveni je problem koji povećava i rizike za razvoj različitih oblika ovisnosti (alkohol, droge, ponašajne ovisnosti) kao i drugih rizika njihova ponašanja koja ugrožavaju tjelesno i mentalno zdravlje.

Prijetnje sigurnosti i zaštiti zdravlja konzumenata predstavljaju i permissivni odnos društva prema konzumaciji droga, slabljenje normativne uloge roditelja u odgoju djece, slabljenje autoriteta institucija, nedovoljna znanja i pripremljenost glavnih dionika prevencije, velika dostupnost legalnih i ilegalnih sredstava ovisnosti niske cijene i kvalitete (crack, fentanil, benzodiazepini, sintetski kanabinoidi). Potreba za preventivnim alatima usklađenim sa profilom suvremenog konzumenta droga (digitalni alati prevencije) koji omogućuju informiranje i edukaciju čime se smanjuju štete od rizika njihova ponašanja (aktivnost 2: platforma Dalekozor), za osnaživanjem ključnih dionika iz svakodnevnog okruženja korisnika droga (aktivnost 3: stranica Klupko) već je ucrтана u ključne strateške dokumente o zdravlju na lokalnoj i nacionalnoj razini. Ovi alati su ujedno “ulazna vrata” u put oporavka, budući da se putem njih (internetsko savjetovište) može ostvariti prvi kontakt sa stručnjacima, te su instrument obuhvata novih korisnika u savjetovište naše udruge, a odatle i prema drugim pružateljima usluga u sustavu. U projektu Oslonac 2, Udruga Vida pruža usluge psihosocijalne podrške, savjetovanja i pomaganja za koje je licencirana od nadležnog ministarstva ovisnicima i članovima njihovih obitelji, što čini u kontinuitetu već dvadesetu godinu (aktivnost br.1.).

1. Županije provedbe

Primorsko-goranska

2. Datum početka i završetka programa

Datum početka: 01.01.2025

Datum završetka: 31.12.2025

3. Ostvaruje li program formalno partnerstvo u zajednici

ne

4. Ako da, s kim (suradnik u provedbi)

5. Dosadašnja iskustva udruge/institucije u provođenju istog ili sličnih programa

Mjesto provedbe programa: Mjesto provedbe programa: Rijeka, zbog prirode medija (internet) cijela RH i šire.

Godina u kojoj se program provodio: 2025

Broj obuhvaćenih korisnika: 2932

6. Je li program originalno autorsko djelo nositelja ili je preuzet za korištenje uz dozvole autora

Izvor programa: Originalni program

Originalni naziv programa na jeziku s kojeg je preuzet: 46 savjetovališta, 2076 posjetitelja preventivnih platformi, 810 pratitelja fb

7. Razina preventivnih intervencija

Univerzalna

8. Okruženje na koje je program primarno usmjeren

Zajednica

9. Rizici i zaštitni čimbenici na koje program cilja

Rizici i čimbenici: Korištenje droga, ovisnost o njima kao i različiti oblici ponašajnih ovisnosti javnozdravstveni su problem za koje se već bilježi i očekuje porast incidencije sukladno porastu incidencije poremećaja mentalnog zdravlja nakon pandemijskih godina. Prijetnje sigurnosti i zaštiti zdravlja konzumenata predstavljaju i permisivni odnos društva prema konzumaciji droga, slabljenje normativne uloge roditelja u odgoju djece, slabljenje autoriteta institucija, nedovoljna znanja i pripremljenost glavnih dionika prevencije, velika dostupnost legalnih i ilegalnih sredstava ovisnosti niske cijene i kvalitete (crack, fentanil, benzodiazepini, sintetski kanabinoidi). Na makrorazini, okruženje u kojem stasaju generacije mladih sve više je kontaminirano različitim prijetnjama i oblicima nasilja stvaraju i atmosferu nesigurnosti, što neminovno utječe na njihov razvoj i kompromitira razvojne procese.

Zaštitni čimbenici: Zaštitni čimbenici: informiranost, educiranost o mentalnom zdravlju, rizicnim čimbenicima ugroze mentalnog zdravlja, o sredstvima ovisnosti, o zaštitnim čimbenicima za rizična ponašanja, ovisnosti, u progresiji poremećaja mentalnog zdravlja

10. Procjena potreba

Način provedbe: Način provedbe: analiza preventivnih platformi iz drugih zemalja, dosadašnje iskustvo u upravljanju platformom, istraživanja koje smo proveli i neposrednog iskustva u radu s mladima.

Očekivani rezultati: 1600 korisnika platforme, 40 korisnika u direktnom savjetovališnom radu

oba očekivana rezultata su premašena (47 korisnika, 2400 posjetitelja platforme)

Ostvareni rezultati: Ostvareni rezultati za korisnike:

- očekuje se da će uslugu savjetovanja zatražiti najmanje 40 korisnika, od čega 60-70% članova obitelji korisnika droga (procjena temeljena na statistikama u posljednje dvije godine, iako je broj korisnika u 2024. bio nešto veći-47)

- očekuje se da će najmanje 2000 osoba pregledati digitalne platforme (prošlogodišnji posjet 2400 osoba, 150% više nego 2023.)

- na platformama Dalekozor i Klupko najmanje 15 novih objavljenih sadržaja

- platforme promovirane putem Facebook-a, Instagram-a, tiskanog materijala.

11. Trajanje programa

Trajanje jednog ciklusa programa u tjednima: 52

12. Ciljevi programa

Opis: Smanjiti rizike za razvoj ovisnosti i poboljšati obuhvat korisnika u tretmane usmjerene oporavku kroz dostupnije usluge savjetovanja i pomaganja za konzumente droga, članove njihovih obitelji, te kroz informiranje, educiranje i

savjetovanje putem digitalnih medija.

Specifi ni: 1. Pružiti potrebnu pomo i podršku konzumentima droga i ovisnicima, te članovima njihovih obitelji kroz različite oblike savjetovanja i pomaganja u Udruzi Vida;

2. Informirati, educirati i savjetovati konzumente droga i članove njihovih obitelji u rizicima konzumacije, sredstvima ovisnosti, prepoznavanju imbenika rizika za nastanak ovisnosti, te usmjeriti na dostupne oblike pomo i putem internetske platforme Dalekozor i pripadaju egi on line savjetovališta;

3. Osnažiti dionike prevencije iz okruženja mladih (roditelji, nastavnici, odgajatelji, treneri...) za preventivno djelovanje kroz parent support, educiranje, informiranje i savjetovanje putem digitalne platforme Klupko.

13. Ciljana skupina

Op a populacija, Osnovna škola, Srednja škola, Odrasli, Obitelj / roditelji

14. Korisnici programa

Opis korisnika: Opis korisnika: Korisnici preventijske platforme Dalekozor i stranice Klupko su svi pripadnici opce populacije zainteresirani za temu. Stranica ima dio namijenjen pretežno adolescentima (Kompas, Atlas), dio namijenjen osobama u problemu ovisnosti na putu oporavka (Sidro), a preventijska stranica Klupko namijenjena je odraslima, dionicima prevencije (roditeljima, nastavnicima). Korisnici savjetovanja uživo su obitelji korisnika droga, eksperimentatora, sami korisnici droga, osobe u riziku od ovisnosti, ovisnici

Broj korisnika na godišnjoj bazi: 46 u savjetovanju uživo 2.076 na preventijskim platformama i 810 fb pratitelja

Broj korisnika na godišnjoj bazi: 2932

15. Metode korištene u programu

Savjetovanje, Medijska kampanja

16. Program je evaluiran

da

17. Vrsta provedene evaluacije

Da - Evaluacija procesa

18. Metoda evaluacije

Projektini tim obaviti e procesnu evaluaciju prema pokazateljima koje smo predvidjeli za sve aktivnosti (ostvareni rezultati). Za prvu grupu aktivnosti (aktivnosti savjetovališta) pokazatelji su: broj korisnika usluga, vrsta pružene usluge, broj kontakata s istim korisnikom, ishodi.

Dokazi: potpisne liste, dnevnik savjetovanja

U drugoj skupini aktivnosti Informiranje, educiranje i savjetovanje korisnika putem digitalne platforme

Dalekozor, predvi eni pokazatelji su: broj objavljenih sadržaja, broj internetskih savjetovanja, broj korisnika koji nas kontaktira potaknut platformom, broj pregleda stranice, broj volontera peer pomaga a i broj sadržaja koje su pripremili.

Za tre u skupinu aktivnosti Informiranje, educiranje i savjetovanje dionika prevencije putem stranice Klupko pratiti emo pokazatelje: broj objavljenih sadržaja, broj pregleda stranice, broj kontakata korisnika potaknutih pregledom stranice

Za etvrtu skupinu aktivnosti (promocija projekta, umrežavanje i edukacije) pokazatelji su: broj promotivnih objava, broj medijskih objava, broj tiskanih promotivnih materijala i mjesta distribucije, broj edukacija i skupova/inicijativa za umrežavanje i ja anje suradnji.

19. Evaluatori

Unutarnji

20. Najvažniji rezultati evaluacije

Procesna evaluacija pokazuje ostvarenje svih zadanih pokazatelja. Interes korisnika je veci od očekivanih rezultata,

osobito na preventivskim platformama.

21. Program je promoviran u okviru medijske kampanje na nacionalnoj i/ili lokanoj razini

Promoviran: da

Sadržaj i tijek kampanje: Promociju preventivskih platformi vršimo putem društvenih mreža (Facebook i Instagram)

22. Ukupni proračun programa za jednu godinu provedenja (HRK)

4000 eura

23. Izvori financiranja

Vlastita sredstva (HRK):

Gradsko financiranje (HRK): 4000 eura

Županijsko financiranje (HRK):

Nacionalno financiranje (HRK):

Drugi izvori (HRK):